

БЮЛЕТИН

НАЦИОНАЛНА ФЕДЕРАЦИЯ
НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ НА ИНВАЛИДИ

NATIONAL FEDERATION OF
EMPLOYERS OF DISABLED PEOPLE

София 1000, бул. "Дондуков" № 11; тел.: 02 986 53 09; тел./факс: 02 986 53 00;
e-mail: nfri@abv.bg; <http://www.nfri.bg/>

Година VII, брой 7, м. юни 2014 г.

В ТОВА ИЗДАНИЕ

1. Новини – стр.1 – стр.9
2. Проекти и програми - стр.9 – стр.12
3. Нашата консултация – стр.12 – стр.15

НОВИНИ

НАЦИОНАЛНА ФЕДЕРАЦИЯ
НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ НА ИНВАЛИДИ

ВВРЗ ◀ ▶

П О К А Н А

за Форум

”Е-включване в предприятията на и за хора с увреждания”

12 юни 2014 г., София

**НАЦИОНАЛНАТА ФЕДЕРАЦИЯ
НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ НА ИНВАЛИДИ**

в партньорство с

Център за професионално обучение и рехабилитация

(BBRZ Ö)- Австрия

Имат удоволствието да Ви поканят на Национален форум „Е-включване в предприятията за хора с увреждания”, която ще се проведе на **12-ти юни 2014 г. (четвъртък) от 13.30 часа в гр.София, ул. "Стара планина" № 6, Бест Уестърн Плюс Сити Хотел, зала „Сити”**.

В рамките на семинара ще бъдат представени:

- Партньорство по проекта – НФРИ и BBRZ – Австрия;
- Проект „Е-УСПЕХ Европейски иновации - Усвояване на опит и добри практики от Социалните Предприятия за Ел. включване и дигитални компетенции за заетост на Хората с увреждания” и резултатите от извършените дейности по проекта;
- Електронно включване, онлайн присъствие, дигитални компетенции и маркетингово позициониране и управление на взаимоотношенията с клиентите (CRM) в предприятията на и за хора с увреждания.

Националният форум се организира по Проект „Е-УСПЕХ Европейски иновации - Усвояване на опит и добри практики от социалните предприятия за електронно включване и дигитални компетенции за заетост на хората с увреждания”, съгласно Договор за безвъзмездна финансова помощ № BG051PO001-7.0.07-0142-C0001 с финансовата подкрепа на ОП „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от ЕСФ на ЕС.

Форумът е насочен към представители на държавната администрация и неправителствения сектор, работещи по проблемите на хората с увреждания и тяхната социална интеграция чрез трудова заетост, социални предприятия за хора с увреждания, специализирани предприятия/кооперации за хора с увреждания, медии и др.

Не се дължи такса участие.

Моля да заявите участие на тел./факс: 02 986 53 00 – Стела Костова; e-mail: nfri@abv.bg в срок до **06.06.2014 г. (петък)** включително.

Приложение:

Програма за провеждане на форума.

**С уважение,
Елка Тодорова**

*Председател на УС на
Националната федерация на работодателите на инвалиди*

ПРЕДВАРИТЕЛНА ПРОГРАМА

9:30- 10:30 Пресконференция

11:00-
12:00 Работна среща на екипа и експертите по проекта

13:00-
13:30 Регистрация на участниците – зала „Сити” в Бест Уестърн Плюс Сити Хотел,
гр. София, ул. "Стара планина" № 6

13:30-
13:50 Откриване на форума

- **Елка Тодорова**, председател на Националната федерация на работодателите на инвалиди
- **Н.Пр. Герхард Райвегер**, посланик на Австрия в България (очакваме потвърждение)
- **Елеонора Пачеджиева**, Директор Дирекция „Политики за защита на хората с увреждания, равни възможности и социална подкрепа” към МТСП (очакваме потвърждение)
- **Антон Сабо**, завеждащ Международни проекти и сътрудничество в BBRZ Ö – Австрия
- **Васил Асенов**, експерт в Главна дирекция „Европейски фондове, международни програми и проекти” към МТСП

Модератор на форума: Милена Гонева – ръководител на проекта

13:50-
14:10 Представяне на проект „Е-УСПЕХ” и резултатите от извършените дейности

- **Вера Велева**, координатор на проекта

14:10-
14:45

Представяне на партньорството по проекта

- Преглед на българското партньорство и ретроспекции
 - **Елка Тодорова**, председател на НФРИ и **ас.д-р Елена Костадинова**, преподавател по маркетинг в УНСС и експерт по проекта
- Преглед на австрийското партньорство и ретроспекции
 - **Антон Сабо**, завеждащ Международни проекти и сътрудничество в BBRZ Ö - Австрия
- Комуникационна стратегия за он-лайн присъствие на BBRZ Ö - Австрия
 - **Роман Вайс**, консултант Информационни технологии и компетенции

14:45-
15:00

Кафе-пауза

15:00-16:00	<p>Представяне на решения за електронно включване и изграждане на дигитални компетенции в предприятията на и за хора с увреждания</p> <ul style="list-style-type: none"> ас. д-р Елена Костадинова, преподавател по маркетинг в УНСС и експерт по проекта
16:00-17:00	Дискусии и възможности за е-включване в предприятията на и за хора с увреждания
17:00	Закриване на форума

Безплатен практически семинар за МСП: "Нови възможности за МСП по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 / Как да изготвим успешен проект по процедура за технологична модернизация"

Новата ОП „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 (ОПИК) ще предостави на МСП финансова помощ за иновации, технологична модернизация, системи за управление, промотиране на продукти и услуги и други.

Очаква се ОПИК да бъде програмата с най-големи реални ползи за МСП и с най-голяма конкуренция между кандидатите. Опитът за периода 2007-2013 показва, че голяма част от подадените проекти не получават финансиране. Например, при последната процедура за технологична модернизация са подадени повече от 1100 проекта при наличен бюджет за едва около 120.

Ето защо е важно проектите, които се представят за оценка, да са изготвени по начин, който им дава възможно най-големи шансове за одобрение. За да има практическа полза за участниците, семинарът е фокусиран върху възможностите за технологична модернизация и ще даде конкретни примери и предложения, с които предприятията да направят своя проект по-конкурентен.

Програмата на семинара включва следните **теми**:

1. Представяне на възможностите за безвъзмездно финансиране на МСП по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014–2020
2. Представяне на основни изисквания към проектите и на критериите за оценка по процедурите за технологична модернизация
3. Как показателите на фирмата за минали години влияят върху шансовете за успех
4. Как да избегнем неодобрение на проекта заради неспазване на формалните изисквания

5. Как да избегнем неодобрение заради ниско качество на проекта

Участници: Семинарът е отворен за участие САМО за представители на микро, малки и средни предприятия, които имат поне 2 приключени финансови години и са от следните сектори според КИД 2008:

- Сектор С „Преработваща промишленост“ (с изключение на С10.1-10.6, 10.81, 10.83, 10.9 и 11.01-11.06);
- Сектор J „Информация и творчески продукти; далекосъобщения“;
- Предприятия с код от раздел М72 „Научноизследователска и развойна дейност“.

Участието става след попълване на заявка и потвърдена регистрация от страна на организаторите.

За да се регистрирате, трябва да попълните регистрационна форма за заявка и да я изпратете на info@projecta.bg

Семинарът ще се проведе на **26 юни 2014 г. от 13,30 до 17,30 ч. на адрес София, бул. Драган Цанков 36, Интерпред - Световен търговски център.**

Семинарът се организира от Проджекта (www.projecta.bg) в партньорство със Световен търговски център София.

За контакти: info@projecta.bg , (02) 983 5324.

Заседания на Националния съвет за интеграция на хората с увреждания към Министерски съвет на 8 май и на 21 май 2014 г.

През м.май 2014 г. се проведоха две заседания на Националния съвет за интеграция на хората с увреждания към Министерски съвет.

На заседанието на 8 май т.г. беше обсъден проект на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ за периода 2014-2020 г. Членовете на Националния съвет за интеграция на хората с увреждания се запознаха с достъпа до финансиране и приоритетните оси на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси 2014-2020“ (ОПРЧР). На заседанието присъстваха заместник-министрите на труда и социалната политика Росица Янкова и Лазар Лазаров, както и заместник-министърът на образованието и науката Мукаддес Налбант.

„Преодоляването на дискриминацията и подкрепата за осигуряването на равни възможности и равенство между половете в новата оперативна програма спомагат за постигането на заетост, повишаване на икономическата активност, намаляване на безработицата и насърчаване на социалното включване”, отбеляза заместник-министър Янкова.

По отношение на достъпа до финансиране, новата ОПРЧР предвижда мерки за насърчаване на равните възможности и предотвратяването на дискриминацията, като се имат предвид потребностите на различните целеви групи, изправени пред риск от нея. Достъпът на хора с увреждания и хората, изложени на риск от дискриминация, ще бъде един от критериите, които ще се спазват при определяне на операциите, съфинансирани от Европейския социален фонд. В рамките на отделните приоритетни оси на програмата са предвидени конкретни дейности, чрез които ще се насърчават равните възможности и недискриминацията.

В сферите на пазара на труда и социалното включване са предвидени стимули за насърчаване на мобилността на търсещи работа лица от групите в неравностойно положение; информационни кампании за корпоративната социална отговорност; услуги за повишаване пригодността за заетост и индивидуализирани услуги; подкрепа за социални предприятия, специализирани предприятия и кооперации на хора с увреждания.

По проекта на ОП РЧР, програма НФРИ нееднократно в продължение на една година внасяше предложения за схеми за подкрепа на специализираните предприятия. В резултат на активната работа на НФРИ всички предложения бяха заложили в новата ОП РЧР.

НСИХУ към МС прие проекта на ОП РЧР 2014-2020 г., като в срок до два месеца ще предложи конкретни предложения за конкретни операции по оперативните оси, които да бъдат включени в нея.

На 21 май т.г. се проведе четвъртото заседание на НСИХУ към МС.

Заседанието беше водено от заместник-министърът на труда и социалната политика Лазар Лазаров. В работата на Консултативния орган участва и заместник-министърът на образованието и науката Иван Кръстев.

На заседанието бяха обсъдени и приети проекта на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж” 2014-2020 г.; ПМС за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за интеграция на хората с увреждания; Проект за изменение и доп. на Наредбата за условията и реда за осъществяване и контрол на дейностите по предоставяне на помощни средства, приспособления и съоръжения за хората с увреждания и медицински изделия, посочени в списъците по чл.35а, ал.1 от ЗИХУ; Проект на План за действие по изпълнение на Дългосрочната стратегия за заетост на хората с увреждания 2011-2020 г. за периода 2014-2015 г.; ПМС за изменение и допълнение на Правилника за устройството и организацията на работата на органите за медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските експертизи.

Новата ОПРЧР с акцент върху повишаване качеството на живот

Правителството одобри проекта на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г. като основа за провеждане на официални преговори с Европейската комисия. Оперативната програма е стратегическият документ за усвояване на финансови средства, съфинансирани от Европейския социален фонд и националния бюджет в рамките на програмния период 2014-2020 г., който ще обхване територията на цялата страна. Общият размер на средствата, предназначени за ОП РЧР, възлиза на близо 1,420 млрд. евро. От тях близо 840 млн. евро са по линия на Европейския социален фонд, малко над 55 млн. евро са по линия на Инициативата за младежка заетост, а близо 146 млн. евро са съфинансирани от националния бюджет.

Стратегията на новата програма поставя акцент върху три основни направления: по-висока и по-качествена заетост; намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване; модернизиране на публичните политики в сферата на пазара на труда, социалното включване, здравеопазването, недискриминацията и равните възможности. В тази връзка успешното изпълнение на програмата ще подкрепи политиките на пазара на труда, ще окаже подкрепа за икономически неактивни, безработни и заети лица, ще допринесе за политиките за социално включване, в т.ч. интеграцията на ромите и реформите в сферата на деинституционализацията, както и за модернизацията на институциите на пазара на труда, социалното включване и здравеопазването.

Фонд „Условия на труд“ отпуска над 613 хиляди лева за модернизация на работни места

Фонд „Условия на труд“ (ФУТ) отпуска над 613 хиляди лева за модернизация на работни места. Това стана факт след подписаните на 29 май 2014 г. в МТСП договори за проекти между ФУТ и 10 фирми. Дейностите на предприятията са в различни сектори – добив и обогатяване на руди; текстилна промишленост и конфекция; автомобилна индустрия; печатарски изделия; производство на зърнени култури; машиностроене; производство на алкохол.

„С инвестициите в подобряване на условията на труд предприятията стават по-конкурентоспособни и печеливши“, подчерта управителят на ФУТ и заместник-министър на труда и социалната политика Светлана Дянкова. Тя посочи, че усилията на МТСП са насочени към активиране участието на малки и средни предприятия, които желаят да получат подкрепа от държавата, за да подобрят работните си места.

С осигурената от ФУТ финансова подкрепа фирмите ще реализират проекти, с които ще подобрят условията на труд в базите си, ще се модернизират социално-битовите условия, ще се повиши качеството на микроклимата в предприятията. По-добро място за работа ще бъде осигурено на близо 1500 работници и служители.

Източник: <http://www.mlsp.government.bg/>

Нова информационна кампания "Споразумението за партньорство"

От 28 май 2014 г. до 13 юни 2014 г. в цялата страна ще се проведат серия открити приемни и информационни събития, посветени на Споразумението за партньорство на Р. България. Инициативата е на мрежата от 28 информационни центъра за популяризиране на Кохезионната политика на Европейския съюз.

Всички заинтересовани ще имат възможност на място да получат компетентен отговор на въпросите си за възможностите, които ще предоставят новите оперативни програми през периода 2014-2020 г.

В рамките на кампанията ще се проведат близо 70 открити приемни на различни комуникативни места в цялата страна, както и общо 40 тематични събития.

Това е втората за тази година национална информационна кампания, организирана от Централния информационен и координационен офис и 27-те областни информационни центрове.

Кампанията се финансира от Оперативна програма „Техническа помощ“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие.

Източник: www.eufunds.bg

Практически семинар с международно участие: Финансови и други механизми в подкрепа развитието на социалната икономика в България. Пазари и инвестиции, социален диалог

Семинарът се проведе в периода 29-30 май 2014 г. в Център за развитие на човешките ресурси и регионални инициативи на МТСП в кв. Кремиковци.

Участници бяха ръководни и експертни кадри от българското Министерство на труда и социалната политика; други ключови държавни институции, АСП, АХУ; Националният статистически институт; БСК; организациите на социалните партньори; неправителствени институции; представители на сектора на социалната икономика в страната; университети; други заинтересовани страни.

НФРИ също взе участие в проведения семинар.

Практическият семинар с международно участие бе насочен към представяне на основните идеи, свързани със социалното и икономическо въздействие на социалните предприятия и очертаване на финансовите механизми, инвестициите и пазарите необходими за развитието на социалната икономика.

Бяха споделени опит и добри практики от участниците, както по отношение на българския модел, така и по отношение на достигнатото ниво в другите страни и опита на МОЦ на МОТ по обучение за приложение на ключови идеи в сектора. В рамките на дискуссионните панели бе дадена възможност да се очертаят и обсъдят важни за практиката аспекти от финансовото обезпечаване на социалната икономика.

Особен акцент бе поставен на практическите действия на правителството и възможните отражения на тази активност върху стабилността на социалните предприятия; поставен бе акцент и върху опита на другите страни и международните тенденции в тази насока.

Виртуална социална академия към БТПП предлага безплатни консултации

Българска търговско–промишлена палата като бенефициент по Проект „Повишаване на обществената нетърпимост към неформалната икономика при трудовоправните и осигурителните отношения и превантивни действия за ограничаването ѝ”, с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз, предоставя БЕЗПЛАТНИ КОНСУЛТАНТСКИ УСЛУГИ в следните области:

- Трудовоправни и осигурителни отношения;
- Фирмено поведение, корпоративна социална отговорност, бизнес етика;
- Повишаване адаптивността на работниците;
- Управление на конфликти посредством преговори, посредничество и медиация;
- Приложение на системата GS1 (маркиране с бар кодове и електронен обмен на данни).

Повече информация можете да намерите на сайта <http://www.vsa.bcci.bg/>

Източник:

<http://responsagroup.bg/blog/%D0%B2%D0%B8%D1%80%D1%82%D1%83%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D0%BE%D1%86%D0%B8%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B0-%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D0%B8%D1%8F-%D0%BA%D1%8A%D0%BC-%D0%B1%D1%82%D0%BF%D0%BF/#sthash.Fk5CX3L7.dpuf>

ПРОЕКТИ И ПРОГРАМИ

Агенцията по заетостта удължи срока на схема "Аз Мога Повече" до 31 август 2015 г.!

Срокът за провеждане на обученията с ваучери по схема АЗ МОГА ПОВЕЧЕ се удължава до 31 август 2015 г.

Нова сесия за прием на документи за кандидатстване не се предвижда. Само тези които са подали документите си за кандидатстване през 2012 г. и са одобрени, ще могат да се възползват от курсовете.

НОВО: H2020 call for proposal Space-SME-2014-1 - Инструмент за малки и средни предприятия

Краен срок: **17 декември 2014,**

Междинни крайни срокове:

8 юли 2014, 24 септември 2014

Кандидатите могат да кандидатстват в първа фаза с оглед по-късното кандидатстване във втора фаза, или направо във втора фаза.

Във фаза 1 ще бъде разработено предпроектно проучване и проверка на технологичното / практическо, както и икономическата жизнеспособност на иновационна идея / концепция със значителна новост за индустриалния сектор, в който тя е представена (нови продукти, процеси, дизайн, услуги и технологии или нови пазарни приложения на съществуващи технологии). Дейностите биха могли, например, да съдържат оценка на риска, проучване на пазара, участие на потребителя, интелектуална собственост (IP), разработване на иновационна стратегия, търсене на партньори, приложимост на концепцията и други. Предложението трябва да съдържа първоначален бизнес план въз основа на предложената идея / концепция. Предложението трябва да даде спецификациите на разработен бизнес план, който трябва да бъде резултатът от предложението, както и критериите за успех. Финансиране ще се предоставя под формата на еднократна сума в размер на 50 000 евро. Предложенията трябва да трае около 6 месеца. Във фаза 2 ще бъдат подкрепени иновационни предложения, които демонстрират голям потенциал по отношение на фирмената конкурентоспособност и растеж, подкрепени от стратегически бизнес план. Дейностите трябва да се фокусират върху иновационни дейности като демонстрация, тестване, създаване на прототипи, пилотно тестване, проектиране, пускане на пазара и др.

За повече информация:

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/opportunities/h2020/topics/2537-space-sme-2014-1.html>

КОНКУРС ЗА УЧАСТИЕ В ПРОГРАМА ЗА СОЦИАЛНО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО ЗА НЕСТОПАНСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

Краен срок: **20 юни 2014 г.**

Най-добрите три бизнес плана ще получат 30 000 лева, за да развият идеите си

Българският център за нестопанско право, Програмен и аналитичен център за европейско право и Фондация УниКредит с подкрепата на Фондация „Америка за България“ обявяват **програма за социално предприемачество**, включваща обучения по социално предприемачество и развитие на стопанска дейност от неправителствени организации, подготовка на бизнес план за стартиране на стопанска дейност и участие в конкурс за най-добър бизнес план.

Три неправителствени организациите ще си разпределят награден фонд от 30 000 лева, предоставен от Фондация УниКредит и Фондация „Америка за България“.

През 2013 г. в програмата се включиха 24 организации, от които осем достигнаха до финала и представиха своите бизнес планове пред авторитетно жури, съставено от бизнес лидери и потенциални инвеститори. Победителят, Сдружение Трансформатори получи награда в размер на 12 000 лева, а журито реши да даде две втори награди (всяка по 9 000 лева) на Сдружение „Закрила, Обич и Вяра“, Търговище и Сдружение „Прегърни ме“, София.

Описание на програмата

Програмата за социално предприемачество включва следните три етапа:

- **Първи етап** – обучителни семинари, на които участниците ще се запознаят с основните теми, свързани с развитието на една идея и подготовката на бизнес план, както и с примери за успешен социален бизнес в България. В обученията освен презентации и съвети от практиката ще бъдат включени групови занимания и ролеви игри. Примерната програма е публикувана на уеб сайта trainings.bcni.org.
- **Втори етап** – след приключване на обученията участниците ще имат на разположение три месеца, за да подготвят собствените си бизнес планове. По време на този етап те ще могат да получат безплатни консултации и да задават конкретни въпроси на консултантите на конкурса.
- **Трети етап** – разработените бизнес планове ще бъдат оценени и най-добрите от тях ще бъдат представени пред специално жури, което ще определи победителите. Отличените проекти ще получат финансиране.

За кого е подходящо да кандидатства - Инициативата е подходяща за всички неправителствени организации, които развиват или имат намерение да развиват стопанска дейност в подкрепа на своята мисия и цели. За участие могат да кандидатстват НПО, които:

- съществуват повече от 1 година (т.е. регистрирани преди 30 юни 2013 г.);
- имат най-малко два успешно изпълнени проекта/инициативи в последните 2 години;
- имат годишни приходи над 10 000 лева за последната година (2013 г.) или повече от 20 000 лева за последните две години (2012 и 2013 г.).

В програмата може да се включат и организации, които са участвали в конкурса в предходни години, но не са получили награди.

Всички организации, които желаят да участват, трябва да попълнят формуляр за кандидатстване и да го изпратят на електронен адрес info@bcnl.org или по поща на адрес: София 1000, ул. „Христо Белчев“ № 3, за БЦНП.

Формулярът се попълва и изпраща от официалният представител на съответната

Инициативата се организира с подкрепата на Фондация УниКредит и Фондация „Америка за България“ в рамките на проект „Ефективни подходи към устойчивостта на НПО“.

Източник: <http://trainings.bcnl.org/nav/48-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0-%D0%B7%D0%B0-%D1%81%D0%BE%D1%86%D0%B8%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B5%D0%BC%D0%B0%D1%87%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE-%D0%B7%D0%B0-%D0%BD%D0%BF%D0%BE-20142015.html>

НАШАТА КОНСУЛТАЦИЯ

За работещите в специализираните предприятия лица с увреждания

ОБЛЕКЧЕНИЯ ЗА ХОРА С ТРАЙНИ УВРЕЖДЕНИЯ

- Лица, чието физическо състояние не позволява употребата на колан, могат да не го ползват при превоз в МПС. (Виж чл.188 ал. 2., т. 2. от Правилника за прилагане на Закона за движение по пътищата, изм.ДВ. бр. 60 от 2012 г.).
- Карта за паркиране на места, определени за превозни средства, обслужващи хора с трайни увреждания и използване улеснения при паркиране се издава от кмета на съответната община, съгласно утвърден образец и изискванията на Съвета на Европа отн 04.06. 1998 г. – Препоръка 98/ 376/ ЕО. Картата важи за територията на цялата страна и може да се използва в друга страна-членка на ЕС, ако отговаря на изискванията. (Виж чл.99а от Закона за движението по пътищата, ДВ. бр.68 от 2012 г., изм. и доп. ДВ.бр.60 от 2012 г.).
- Лицата със 71 на сто или над 71 на сто степен на трайно намалена работоспособност или определени вид и степен на увреждане, децата до 16-годишна възраст с трайно увреждане и военноинвалидите имат право на безплатно пътуване два пъти в годината - отиване и връщане, с железопътния транспорт в страната.

Правото ползват и придружителите на лицата с определена чужда помощ, когато пътуват с тях. За придружители се смятат и кучета, водачи на хора с увреждания, когато пътуват с тях.

Правото на безплатен транспорт се ползва срещу представено удостоверение, издадено от дирекция "Социално подпомагане" по постоянен адрес на лицата въз основа на молба, подадена от тях. В случай че удостоверението бъде изгубено или унищожено, дирекция "СП" издава дубликат, като правото за съответната година се анулира. (Виж чл. 19 и 20 от Правилника за прилагане на закона за социално подпомагане, в сила от 01.11.1998 г. Приет с ПМС № 243 от 05.11.1998 г., посл. изм. ДВ. бр.73 от 20.08.2013 г.)

- **Изграждането и поддържането на архитектурна среда, която затруднява достъпа на лица с трайни увреждания до публични места се считат за дискриминация. (Виж Закон за защита от дискриминация, чл. 5, ДВ.бр.68 от 2013 г.).**
- **С Наредба № 4 на МРРБ от 1 юли 2009 г. обн. ДВ бр.54 от 2009 г се определят изискванията при проектирането, изпълнението и поддържане на строежите (елементите на урбанизираната територия и на сградите и съоръженията) за осигуряване на достъпна среда за цялото население, като се отчитат специфичните нужди на хората с намалена подвижност, в т. ч. на хората с увреждания.**

Наредбата се прилага едновременно с изискванията на нормативните актове за обема и съдържанието на устройствените схеми и планове, и инвестиционните проекти, правилата и нормативите за устройство на територията и техническите спецификации за проектиране и изпълнение на строежите. Изискванията в наредбата се прилагат и при извършване на реконструкция, основно обновяване, основен ремонт, преустройство, пристрояване и надстрояване на съществуващи елементи на урбанизираната територия и на сградите, и на съоръженията.

- **С решение на общинския съвет имоти и вещи – общинска собственост, които не са необходими за нуждите на органите на общината или на юридически лица и звена на общинска бюджетна издръжка, могат да се предоставят безвъзмездно за управление от други юридически лица на бюджетна издръжка или на техните териториални структури.**

Редът за придобиване на право на собственост и на ограничени вещни права, за предоставяне под наем и за разпореждане с имоти и вещи – общинска собственост и правомощията на кмета на общината, кметовете на райони, на кметовете на кметства и кметските наместници, се определят с наредба на общинския съвет. (Виж Закон за общинската собственост, изм. ДВ. бр. 66 от 2013 г.).

- **Хората с увреждания могат да извършват любителски риболов с безплатен риболовен билет в обектите за любителски риболов, като на хората с**

увреждания до навършване на 65-годишна възраст се издава билет за любителски риболов за срока на валидност на документа, удостоверяващ увреждането; на хората с увреждания, на които увреждането е определено пожизнено, се издава безсрочен билет за любителски риболов. (Виж чл. 23, ал. 2 от Закон за рибарството и аквакултурите, обн. ДВ. бр.41 от 24.04. 2001г, посл. изм. ДВ. бр.15 от 15.02.2013г.)

ПРАВО НА ПРОФИЛАКТИКА И РЕХАБИЛИТАЦИЯ ПО ПРОГРАМА НА „НОИ” ЗА ХОРА С УВРЕЖДЕНИЯ

Съгласно Наредба № 1 от 2007 г. на НОИ за ползване и изплащане на финансови помощи за профилактика и рехабилитация имат лицата, осигурени за общо заболяване, майчинство и/или за трудова злополука и професионална болест.

Тези лица придобиват право на парични помощи за профилактика и рехабилитация, ако за тях са били внесени или дължими осигурителни вноски за период от шест последователни календарни месеца, предхождащи месеца, през който се провежда профилактиката и рехабилитацията.

Последното изискване не се отнася за лицата с увреждания, резултат от претърпяна трудова злополука или професионална болест. Право да се ползват от програмата на НОИ имат и лицата, получаващи лична пенсия за инвалидност, ако не са навършили пенсионна възраст, не са осигурени и срокът на инвалидността в експертното решение на ТЕЛК/НЕЛК/ не е изтекъл. Правото се предоставя еднократно в календарна година и включва:

1. средствата за не повече от 4 основни диагностични и терапевтични процедури дневно;
2. средствата за нощувки;
3. частична парична помощ за хранене.

Продължителността на програмата е от 10 дни и се ползват в съответните лечебни заведения и санаториуми с които НОИ е сключил съответен договор. Лекуващия лекар отразява в медицинското направление необходимостта за рехабилитация 30 календарни дни преди датата на постъпване в дадената база. В срок до 10 работни дни преди датата на постъпване в санаториума в териториалното поделение на НОИ по настоящ адрес се внасят следните документи:

- медицинско направление;
- документ за самоличност;
- лична амбулаторна карта;
- документ по образец, удостоверяващ осигурителните права на лицето.

Лицата с трайно намалена работоспособност 50 и над 50 % представят и експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК/, както и декларация по образец, че не са осигурени.

Лицата претърпели трудова злополука, представят и разпореждането за приемане на злополуката за трудова, а лицата с професионално заболяване представят и експертно решение за признаване на професионална болест. Лицата с противопоказания не се приемат от съответната база. (Виж Наредба № 1 от 13.02.2007 г. за ползване и изплащане на паричните помощи за профилактика и рехабилитация обн., ДВ, бр. 17 от 23.02.2007 г., в сила от 23.02.2007 г., посл. изм. и доп., бр. 14 от 17.02.2012 г.)

При някои заболявания и състояния се налагат ограничения за получаване на свидетелство за управление на МПС в зависимост от категорията на МПС.

В Наредба № 3 на МЗ са указани и заболявания и състояния, при наличието на които свидетелство за управление на МПС се издава само след освидетелстване от транспортните областни лекарски експертни комисии/ТОЛЕК/ или Транспортната централна експертна лекарска комисия/ТЦЛЕК/. Срокът на валидност на свидетелството за правоуправление за лица с трайни увреждания е до 5 години съгл. чл. 51, ал. 5 от Закона за българските документи за самоличност.

Хората с увреждания със степен 50 и над 50 на сто намалена работоспособност **ЗАДЪЛЖИТЕЛНО** се освидетелстват за годност от ТОЛЕК/ТЦЛЕК/ при издаване и подмяна на свидетелство за правоуправление на МПС, тъй като инвалидизиращите заболявания и състояния са включени в Приложение №2 към чл.5 ал.2. (Виж Наредба № 3 на МЗ за изискванията за физическата годност към водачите на МПС, от 11.05.2011 г. Приложение 1 и Приложение 2).

С пожелания за цветен и топъл юни!

Екипът на НФРИ